

Trettende Møde.

Lørdagen den 24de October Kl. 1¹/₂.

Protocollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Formanden: Paa de Herrers Plads er der siden sidste Møde omdeelt et Endringsforslag til 3die Behandling af Forslag til Lov, hvorved Kjøbenhavns Commune bemyndiges til paa ustemplet Papir at udstede Partialobligationer, lydende paa Skændehaveen, til et samlet Beløb af indtil 3 Millioner Rigsdaler.

Fra Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet har jeg modtaget Underretning om, at han agter at forelægge Thinget „Udkast til Lov angaaende en forhøjet Bidding til Ringkjøbing Amts Skolefond.“ Forelæggelsen skal komme paa Dagsordenen for næste Møde.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Krigsministeren forelægger „Udkast til Lov om Nyborg Fæstnings Nedlæggelse.“

Krigsministeren: Nedlæggelsen af Nyborg Fæstning, som er Gjenstand for dette Lovudkast, har været paataent i en Række af Aar, fordi det var erkjendt, at Fæstningen ikke svarede til, hvad man nu kunde fordrø af en befæstet Plads, og fordi det var i vedkommende Byes Interesse, at Fæstningsværkerne bleve nedlagte. Smidlertid er Krigsbestyrelsen bleven forhindret ved andre Arbejder fra tidligere at fremkomme med det Lovudkast, som jeg nu har den Ære at forelægge. § 1 gaaer ud paa, at Fæstningen Nyborg nedlægges, hvilket altsaa har til Følge, at et heelt nyt Forhold indtræder; det vil have Indflydelse saavel paa Betvæsenet som paa Skattevæsenet og Jurisdictionforholdene; derimod er denne Lov forskjellig fra den om Demarcationslinien om Kjøbenhavn dert, at her hele Forholdet strax vil blive forandret ved Lovens Bedtagelse. Den Forandring, som er foreslaaet i § 2 med Hensyn til Forpligtelsen til Vedligeholdelsen af visse Veistykker, har været

Gjenstand for Conferencer med Indenrigsministeriet og er Resultatet af den derved opnaaede Enighed. § 3 er det foreslaaet, at Krigsbestyrelsen maa være bemyndiget til Udvidelse eller Forlæggelse af de i foregaaende Paragraph anførte Veistykker til andre Dele af det nuværende Fæstningsterrain samt til Anlæg af nye offentlige Veie over samme og i Løbet af 3 Aar, efterat denne Lov er traadt i Kraft, at afgive de fornødne Stykker af det nævnte Terrain uden Bederlag. Da man tidligere paa Grund af Hensynet til Fæstningen noget har tvunget Veiliniere ud af den naturlige Retning, synes det billigt, at man nu letter Communen Anlægget af andre Veie, som bedre svare til Samferdselens Løve, og at Staten yder Grund dertil uden Bederlag. Smidlertid er det ved samme Paragraph foreslaaet, at de Dele af Veistykkerne, som saaledes erstattes ved Forlæggelse, falde tilbage til Staten. § 4 indeholder Bemyndigelse for Regjeringen til at bortselge Fæstningsgrunden til Fordeel for Statskassen, og ffjøndt det vel ikke forventes, at der vil udkomme et meget stort Beløb derfor, vil der dog altid komme nogen Indtægt; istedetfor at der nu er forbundet Afgifter med at vedligeholde Fæstningsværkerne. § 5 gaaer ud paa, at den nuværende Commandant i Nyborg Fæstning skal beholde den ham tilstaaede Friholtig, og § 6 gaaer ud paa, at Loven skal træde i Kraft den 1ste April 1869. — Som jeg allerede har bemærket, er dette Lovforslag væsentlig forskjellig fra Loven af 6te Juli forrige Aar angaaende Nedlæggelsen af Demarcationslinien om Kjøbenhavn dert, at Staten ikke her foreslaaer noget Krav gjort gjældende paa Erstatning for Erhvervelsen af Byggefrihed. Det er praktiske Hensyn, som her have ledet Regjeringen; den var uden al Tvivl berettiget til at fordrø et Bederlag for Byggefriheden ogsaa her, men den har ikke trovet det hensigtsmæssigt at gjøre dette Krav gjældende, fordi de Omkostninger og den Uleilighed, som vilde være forbundne med de dertil sigtende Forholdsregler, ikke vilde staae i noget rimeligt Forhold til det Udbytte, man kunde vente at opnaae. Det er derfor, at der ikke her er foreslaaet noget saadant Bederlag, hvorimod Lovforslaget gaaer ud paa,